

Domácí a hospodářská zvířata

VY_12_INOVACE_PRV.123.22

Mgr.Charlotta Kurcová
září 2011

Já a můj svět, Prvouka 1.-3.ročník

Téma: Domácí a hospodářská zvířata

Podtéma: domácí zvířata, hospodářská zvířata, dělení podle potravy (masožravci, všežravci, býložravci), samice, samec, mládě.

Anotace: žáci se seznámí s tématem, dělením domácích zvířat podle stravy, kterou se živí, s názvem samice, samec, mládě, se způsobem života zvířat a stavbou těla.

Jednotlivá témata jsou rozpracovaná podle schopností žáků pro 1.-3.ročník. Pracovní listy: pexeso, osmisměrka, spojování číslic v obrázku, dramatizace pohádky a úkoly k ní procvičují zábavnou formou nově získané informace z výkladové části.

Jak zvířata dělíme?

Všechny zvířata potřebují vodu a také potravu. Každý živočich se však živí něčím jiným. Jak se zvířata dělí podle potravy se podíváme níže.

Býložravci

Býložravci se živí rostlinami a to především bylinami. Mají ale také rádi různé ovoce a zeleninu, např. jablko, mrkev či salát. Mezi nejčastěji chovaná zvířata patří tur domácí, kůň, koza, ovce a králík. Všechny tyto zvířata patří do skupiny savců.

Masožravci

Masožraví živočichové se živí jinými živočichy. Doma nejčastěji chováme psa a kočku, které také řadíme do savců. A i když je často krmíme jinou potravou, nejraději mají právě maso.

Všežravci

Všežravci jsou zvířata, která k životu vyžadují pestrou stravu a proto se živí rostlinami i jinými živočichy. Mezi naše nejčastěji chovaná hospodářská zvířata patří prase domácí (savec), kur domácí, husa a kachna (ptáci).

Býložravci

Tur domácí

Tur domácí je nejčastěji chovaný hovězí dobytek pro mléko a pro maso. Samec tura se nazývá býk, samice kráva a mládě tele. V létě chováme tura na pastvinách, kde se pase. V zimě je ustájen v kravínech a žere seno a směs výživných látek.

Kůň

Samci koně říkáme hřebec, samice je kobyla a mládě se nazývá hříbě. Stejně jako tur domácí je kůň přes léto na pastvě. Na zimu se chovají ve stájích. Kůň se dnes chová převážně k jízdě, někteří se však stále využívají pro práci v lesích, a to především tam, kde je těžko přístupný terén pro stroje.

Ovce domácí

Ovce domácí je dnes chovaná hlavně kvůli vlně, která je využívána v textilním průmyslu. Využívá se však i pro mléko a maso, kterému říkáme skopové. Samec ovce se nazývá beran, samice je ovce a mládě jehně. Beran má narozdíl od ovce rohy, které se částečně stačejí.

Koza domácí

Samec kozy domácí je kozel, samici říkáme koza a mláděti kůzle. Stejně jako ostatní býložravci žere v létě trávu a v zimě seno, okusuje však také stromy a keře. Nejčastěji ji chováme pro mléko. Často je využívána také v dětských koutcích v zoologických zahradách.

Králík domácí

Králík domácí je chován pro maso, ale velmi často také jen pro radost. Uši mají dlouhé a nejčastěji stojící nahoru, někteří však mají uši převislé dolů. Takovým to králíkům říkáme berani. Celoročně jsou chovaní v králíkárnách. Nejraději se živí křehkými rostlinkami, jako jsou pampelišky nebo i salát. Rádi mají také mrkev nebo jablka. V zimě je krmíme senem.

Masožravci

Pes domácí

Pes domácí je nejčastěji chované domácí zvíře. Lidé ho chovají hlavně pro radost a pro účely hlídání svého obydlí. Některá plemena se však využívají k lovu či nahánění zvěře a jako tažní psi. Samec je označován jako pes, samice je fena a mládě štěně. Pes díky lidem zahrnuje spousta plemen, která se liší velikostí i vzhledem. Jeho ocas není nikdy rovný a slouží k vyjádření jeho pocitů. Pes velmi dobře slyší a také vidí, ale pouze černobíle.

Kočka domácí

Samec kočky domácí se nazývá kocour, samice je kočka a mládě kotě. Kočky velmi dobře slyší a mají dobrý zrak. Mají dlouhé fousy, které jim slouží pro odhad šířky otvorů kterými prolezou. Drápky mají zatahovací, aby se mohly neslyšně přiblížit ke kořisti. Kočka má několik plemen, které se od sebe liší hlavě srstí.

Všežravci

Prase domácí

Samec prasete je kanec, samici nazýváme prasnice a mláďata selata. Celý rok je chováme ve chlévech a krmíme je šrotem. Avšak je dobré, když jejich potrava je různorodá. Jejich maso, pro které je chováme se nazývá vepřové. Jejich kůže bývá nejčastěji růžová, jsou však i prasata strakatá. Mají velké uši do špičky a malý stočený ocásek. Rádi se rochní v bahenní lázni, která je v letních teplotách ochlazuje. Jinak jsou ale prasata velmi čistotná zvířata.

Kur domácí

Kur domácí patří mezi ptáky hrabavé a chová se pro vajíčka a pro maso, kterému říkáme drůbeží. Samce označujeme jako kohout, samici slepice a mládě kuře. Ve velkém množství se kuři chovají v drůbežárnách, doma je chováme v kurníku. Živí se trávou, zrním či hmyzem, který si vyhrabou z půdy. Nohy, které nazýváme běháky mají tři prsty dopředu a jeden dozadu, aby se jim lépe chodilo. Volné záhyby na krku se nazývají krční laloky a výrůstek na hlavě je hřeben, který slouží jako rozpoznávací znak jednotlivých druhů.

Kachna

Kachna stejně jako husa, patří mezi vodní ptáky a proto má také plovací blány. Zobák mají rohovitý se zoubky, přes které cedí vodu. Živí se hlavně vodními rostlinami a menšími živočichy. Kachnu chováme na maso a také pro její peří. Samec je označován jako kačer, samice kachna a mládě je kachně.

Husa

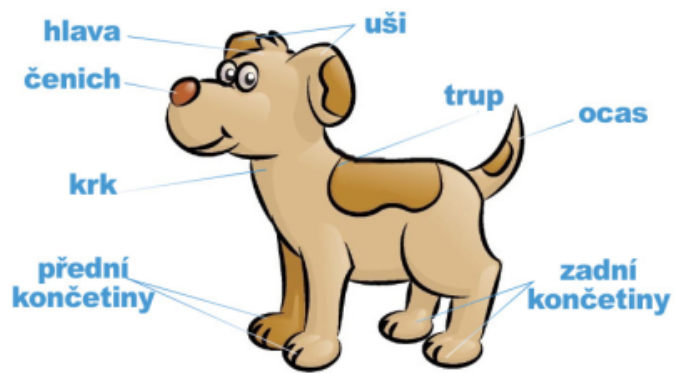

Husy patří mezi vodní ptáky. Na vodě tráví i noc. Aby se jí lépe plavalo má na nohou plovací blány. Přes den si na břehu hledá potravu. Má rohovitý zobák, kterým si trhá hlavně byliny. Chováme je pro maso a jejich hebké peří. Samec je houser, samice husa a mládě house.

Stavba těla

Savci

Ptáci

PEXESO

Ok Show tile numbers No. of pairs 10

Password

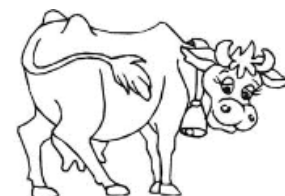
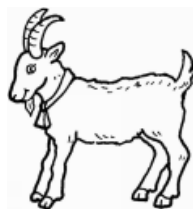
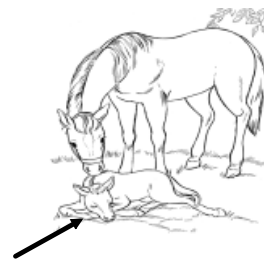
1 	1 králík	2 	2 kůň	3
3 kráva	4 	4 ovce	5 	5 koza
6 	6 pes	7 	7 kočka	8
8 prase	9 	9 slepice	10 	10 husa

Delete images

Najdi v osmisměrce názvy zvířátek, dopiš k nim názvy tak, aby ti vyšla trojice: samec, samice a mládě a zjisti tajenku.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n
1	K	O	H	O	U	T	F	C	M	A	D	O	J	P
2	H	Á	G	P	Ř	M	L	A	Z	O	K	U	B	R
3	E	Z	I	X	E	R	W	O	F	O	R	P	Í	A
4	H	E	R	M	T	S	Á	U	J	L	Á	A	D	S
5	K	Ř	Á	D	O	S	N	E	I	Y	V	L	P	E
6	U	H	Í	G	Z	Ě	H	Q	A	V	A	Y	T	B
7	Ř	O	D	B	U	N	Í	N	K	G	R	B	O	S
8	A	Č	Á	J	Ě	S	V	Ř	O	L	C	O	E	Í
9	T	K	R	Á	P	A	W	U	T	M	I	K	Ě	C
10	A	B	T	E	F	L	U	R	Ě	V	Z	D	A	Č

Nalezni tajenku podle daných čísel:

1i 2b 2f 3a

4c 4g 5d 5i

6e 6j 7g 8h 9f 10c 10m

1. přečtěte si text pohádky a zkuste si jí společně zahrát:

O koťátku, které zapomnělo mňoukat.

Vypravěč: Bylo jednou jedno koťátko. Koťátko si rádo hrálo na dvoře i za vraty, pořád mu to bylo málo, celé dny si jenom hrálo s kamarády štěňaty. Tak se stalo, že zapomnělo mluvit kočičí řečí. Umělo už jenom říkat:

Koťátko: Haf, haf, haf.

Vypravěč: Když dostalo hlad, chtělo si říci hospodyni o misku mléka, ale nevědělo jak.

Koťátko: Jak se říká, propáníčka, že bych rádo misku mlíčka?

Vypravěč: Hladové koťátko chodilo s pláčem po dvoře, až potkalo koně.

Kůň: Pročpak pláčeš, koťátko? Rozvesel se drobátko!

Koťátko: Jak nemám plakat? V bříšku mi kručí hlady, ale zapomnělo jsem, jak to mám říci hospodyni. Jak se říká, propáníčka, že bych rádo misku mlíčka?

Kůň: Snadná pomoc! Když máš hlad, stačí přece zavolat: Íhahá!

Koťátko: Ale kdepak, nestačí - kotě má řeč jinačí! Marný pláč a marné rady, budu muset umřít hlady.

Vypravěč: Koťátko šlo s pláčem dál, až potkalo krávu.

Kráva: Pročpak pláčeš, koťátko? Rozvesel se drobátko!

Koťátko: Jak nemám plakat? V bříšku mi kručí hlady, ale zapomnělo jsem, jak to mám říci hospodyni. Jak se říká, propáníčka, že bych rádo misku mlíčka?

Kráva: Snadná pomoc! Když máš hlad, stačí přece zavolat: Búúúú!

Koťátko: Ale kdepak, nestačí - kotě má řeč jinačí! Marný pláč a marné rady, budu muset umřít hlady.

Vypravěč: Koťátko šlo s pláčem dál, až potkalo kozlíka.

Kozlík: Pročpak pláčeš, koťátko? Rozvesel se drobátko!

Koťátko: Jak nemám plakat? V bříšku mi kručí hlady, ale zapomnělo jsem, jak to mám říci hospodyni. Jak se říká, propáníčka, že bych rádo misku mlíčka?

Kozlík: Snadná pomoc! Když máš hlad, stačí přece zavolat: Méééé!

Koťátko: Ale kdepak, nestačí - kotě má řeč jinačí! Marný pláč a marné rady, budu muset umřít hlady.

Vypravěč: Koťátko šlo s pláčem dál, až potkalo ovečku.

Ovečka: Pročpak pláčeš, koťátko? Rozvesel se drobátko!

Koťátko: Jak nemám plakat? V bříšku mi kručí hlady, ale zapomnělo jsem, jak to mám říci hospodyni. Jak se říká, propáníčka, že bych rádo misku mlíčka?

Ovečka: Snadná pomoc! Když máš hlad, stačí přece zavolat: Béééé!

Koťátko: Ale kdepak, nestačí - kotě má řeč jinačí! Marný pláč a marné rady, budu muset umřít hlady.

Vypravěč: Koťátko šlo s pláčem dál, až potkalo kocoura.

Kocour: Pročpak pláčeš, koťátko? Rozvesel se drobátko!

Koťátko: Jak nemám plakat? V bříšku mi kručí hlady, ale zapomnělo jsem, jak to mám říci hospodyni. Jak se říká, propáníčka, že bych rádo misku mlíčka?

Kocour: Snadná pomoc! Když máš hlad, stačí přece zavolat: Mňauúú!

Koťátko: To jio ono, hurá, sláva, takhle mluví koťátka!

Vypravěč: A to kotě dírou v plotě utíkalo do kuchyně, třikrát kolem hospodyně, zamňoukalo.....

Koťátko: Mňau, mňau, mňau!

Vypravěč: Sotva to hospodyně uslyšela, dala koťátku plnou misku. Vypilo tu misku mlíčka, napilo se moc a moc, stulilo se do klubíčka a už chrupá. Dobrou noc!

2. Vypište z pohádky všechna zvířátka a řekněte, jakou řečí se koťátku ozývala.

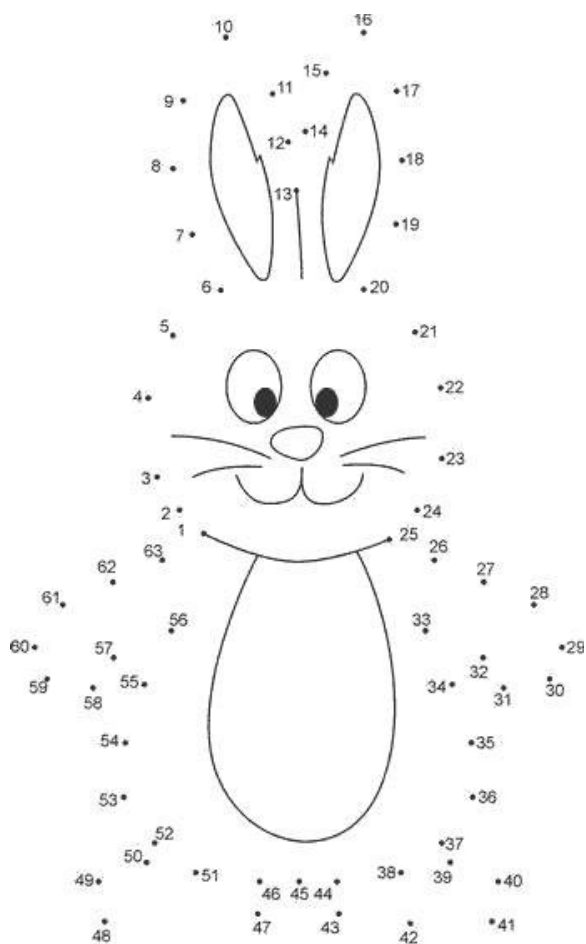

---

3. Napište, kde tato zvířátka bydlí, čím se živí a pro jaký užitek je chováme.

název zvířete	kde žije	čím se živí	užitek

Spoj obrázek podle čísel, zvířátko pojmenuj a vybarvi

Použité internetové zdroje

- JANOCH, Milan. janoch.borec.cz [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <http://janoch.borec.cz/omal_2/6_kohout.gif>.
- JANOCH, Milan. janoch.borec.cz [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <http://janoch.borec.cz/omal_2/1_domaluj3.jpg>.
- KAMENÁ, Martina. skolaplumlov.tym.cz [online]. [cit. 12.9.2012]. Dostupný na WWW: <http://www.skolaplumlov.tym.cz/dumy/VY_32_INOVACE_1154/54.%20ptaci.htm>.
- KAMENÁ, Martina. skolaplumlov.tym.cz [online]. [cit. 12.9.2012]. Dostupný na WWW: <http://www.skolaplumlov.tym.cz/dumy/VY_32_INOVACE_1153/53.%20savci.htm>.
- KRTEK, Martin. krtkovi.cz [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://www.krtkovi.cz/image/sablony/detske/krava.jpg>>.
- SVITALSKÁ, Kateřina. pod-parkem.wz.cz [online]. [cit. 9.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://pod-parkem.wz.cz/domaci-zvirata.html>>.
- ŠVEHLOVÁ, Dominika. ifauna.cz [online]. [cit. 9.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://www.ifauna.cz/images/clanky-foto/07/07-18-ko1.jpg>>.
- AUTOR NEUVEDEN. ceskatelevize.cz [online]. [cit. 9.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://www.ceskatelevize.cz/porady/1095970013-chcete-me/4077-serial-o-hospodarskych-zviratech/>>.
- AUTOR NEUVEDEN. coloringpagesforkids.info [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://coloringpagesforkids.info/hen-chicken-coloring-pages/>>.
- AUTOR NEUVEDEN. dressyourhorse.com [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://www.dressyourhorse.com/files/1740603/uploaded/mare-and-foal-coloring-page.jpeg>>.
- AUTOR NEUVEDEN. kookerkids.com [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://www.kookerkids.com/Coloring/animals/dogs/images/Animals-1499.gif>>.
- AUTOR NEUVEDEN. mortik.jex.cz [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://media0.jex.cz/images/media0:49d3a73fe9882.png/%C4%8Di%C4%8Di.gif.png>>.
- AUTOR NEUVEDEN. puzzle-puzzle.cz [online]. [cit. 12.9.2012]. Dostupný na WWW: <<http://www.puzzle-puzzle.cz/lmgZbozi/Maxi/m-farma-1911.jpg>>.
- AUTOR NEUVEDEN. showmthemoney.com [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://www.childstoryhour.com/images/coloring/goat.jpg>>.
- AUTOR NEUVEDEN. urbanpaving.co.uk [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://www.321coloringpages.com/images/farm-coloring-pages/pig-farm-coloring-pages.jpg>>.
- AUTOR NEUVEDEN. vsechnyzviratkasveta.blog.cz [online]. [cit. 9.9.2011]. Dostupný na WWW: <http://nd01.jxs.cz/248/675/9e695235f6_13171059_o2.jpg>.
- AUTOR NEUVEDEN. Wikipedia.org [online]. [cit. 9.9.2011]. Dostupný na WWW: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/7a/Sortbroget_dansk_malkerace.jpg/220px-Sortbroget_dansk_malkerace.jpg>.
- AUTOR NEUVEDEN. Wikipedia.cz [online]. [cit. 10.9.2011]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Dom%C3%A1c%C3%AD_dr%C5%AFbe%C5%BE>.
- AUTOR NEUVEDEN. Wikipedia.cz [online]. [cit. 10.9.2011]. Dostupný na WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Husa_dom%C3%A1c%C3%AD>.
- AUTOR NEUVEDEN. 1001coloringpages.com [online]. [cit. 11.9.2011]. Dostupný na WWW: <<http://www.1001coloringpages.com/coloringpages/full/coloring-page-lamb-2.jpg>>.